Weging thema's inwonersberaad 2025

Bijlage bij het raadsvoorstel *Thema Inwonersberaad 2025*

Opsteller	Maria Buur / Robert Tannemaat	**Collegebesluit**	18 februari 2025
Programma	Bestuur en Organisatie Openbare ruimte Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	**Behandeldatum Raad**	-
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls, J.T.J.L.A. Broeren, T.F.A. van Elferen en G. Visser	**Status**	Openbaar

Inhoudsopgave

Inleiding	**3**
Uitgangspunten van een eerste inwonersberaad voor Nijmegen	3
Beschrijving mogelijke thema's	**4**
Huishoudelijk afval en Circulariteit - *programma Openbare Ruimte*	4
Warmtevisie - *programma Openbare Ruimte*	5
Woonzorgvisie - *programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg*	7

Inleiding

In de voorbereiding van het eerste inwonersberaad voor de gemeente Nijmegen hebben de raad en het college op 22 januari gesproken over de kaders en inhoud van een passend thema. In dit overleg is afgesproken om van een aantal thema's een mogelijke vraag aan een inwonersberaad te onderzoeken.

In dit document lichten we de drie onderzochte onderwerpen toe. We beschrijven daarbij ook een aantal kenmerken van de thema's die gewogen kunnen worden bij het kiezen van een thema.

Om dit 'wegen' goed plaats te kunnen laten vinden beschrijven we ook de kaders die van belang zijn voor een goed eerste inwonersberaad voor Nijmegen.

Uitgangspunten van een eerste inwonersberaad voor Nijmegen

Onderstaande punten zijn de kaders waarbinnen we een goed eerste inwonersberaad voor Nijmegen kunnen organiseren.

Algemeen

- Selectie van inwoners: een goede afspiegeling van de Nijmeegse samenleving;
- Informatie van onafhankelijk deskundigen en betrekken belangenorganisaties;
- Het gaat om de dialoog en niet om het debat;
- Aanvulling op de representatieve democratie: dus geen vervanging;
- Mandaat gemeente bepaalt de kaders en volgt het advies op tenzij er zwaarwegende redenen om dat niet te doen;
- Zeer intensieve vorm van burgerparticipatie;
- Doorlooptijd van een inwonersberaad is zo'n 6 maanden.

Goede vraagstelling

- Ambitieuze en open vraag;
- Brede interesse in de samenleving;
- Keuzes moeten gemaakt worden. Er is vooraf geen duidelijke of juiste keuze;
- Nieuwe benaderingen kunnen ontstaan;
- Gemeente geeft mandaat aan het inwonersberaad (zie hieronder);
- Het gaat om prioritering van belangen en dilemma's;
- Afweging van belangen en dilemma's: het gaat niet om het beste idee;
- Voorwaarden stellen waaronder iets acceptabel is;
- Afweging kunnen maken over eerlijk of rechtvaardig.

Mandaat en opvolging

- Adviezen inwonersberaad zijn nooit bindend: mag niet op grond van de wet;
- Gemeente geeft vooraf duidelijkheid over de opvolging van de adviezen: mandaat.

Beschrijving mogelijke thema's

Naar aanleiding van het gesprek op 22 januari zijn drie thema's onderzocht:

1. Huishoudelijk afval en circulariteit.
2. (Een nadere uitwerking van de) Warmtevisie;
3. Woonzorgvisie

Hieronder is elk thema beschreven op basis van een aantal kenmerken. Namelijk:

a. Mogelijke vraagstelling voor een inwonersberaad;
b. Bestuurlijke relatie(s) en timing;
c. Financiën;
d. Weging aan uitgangspunten voor een inwonersberaad (in 2025);
e. Kanttekeningen.

Huishoudelijk afval en Circulariteit - *programma Openbare Ruimte*

Mogelijke vraagstelling voor een inwonersberaad

"Nijmegen heeft de ambitie een circulaire economie te worden waar we grondstoffen zoveel mogelijk hergebruiken en er nagenoeg geen restafval meer is. Hoe kunnen we zorgen dat er minder huishoudelijk afval ontstaat en we het afval beter scheiden en meer hergebruiken. En wat vinden we daarbij belangrijk?"

Bestuurlijke relatie(s) en timing

- Recent heeft het college een voorstel naar de raad gestuurd over de visie en koers voor toekomstige inzameling restafval.
- De raad heeft 12 februari 2025 besloten om de bespreking van het voorstel met een maand op te schorten in afwachting van het voorstel van het college over de thema's voor een inwonersberaad.

Financiën

Er zijn binnen het programma Openbare Ruimte gemeentelijke financiën beschikbaar voor de organisatie en uitvoering van een inwonersberaad in 2025. Hiervoor is €310.000,- gereserveerd.

Weging aan uitgangspunten voor een inwonersberaad in 2025

Algemene uitgangspunten	**Haalbaar**	**Toelichting**
Selectie van inwoners: een goede afspiegeling van de Nijmeegse samenleving	✓	-
Informatie van onafhankelijk deskundigen en betrekken belangenorganisaties	✓	-
Het gaat om de dialoog en niet om het debat	✓	-
Aanvulling op de representatieve democratie: dus geen vervanging	✓	-
Mandaat gemeente bepaalt de kaders en volgt het advies op tenzij er zwaarwegende redenen om dat niet te doen	✓	-
Zeer intensieve vorm van burgerparticipatie	✓	-

Doorlooptijd van een inwonersberaad is zo'n 6 maanden	✓	-
Inhoudelijke uitgangspunten		
Goede vraagstelling		
Ambitieuze en open vraag	✓	-
Brede interesse in de samenleving	✓	-
Keuzes moeten gemaakt worden. Er is vooraf geen duidelijke of juiste keuze	✓	-
Nieuwe benaderingen kunnen ontstaan	✓	-
Gemeente geeft mandaat aan het inwonersberaad	✓	-
Het gaat om prioritering van belangen en dilemma's	✓	-
Afweging van belangen en dilemma's: het gaat niet om het beste idee	✓	-
Voorwaarden stellen waaronder iets acceptabel is	✓	-
Afweging kunnen maken over eerlijk of rechtvaardig	✓	-
Mandaat en opvolging		
Adviezen inwonersberaad zijn nooit bindend: mag niet op grond van de wet	✓	-
Gemeente geeft vooraf duidelijkheid over de opvolging van de adviezen: mandaat	✓	-

Kanttekeningen

Er is een nieuw huishoudelijk grondstoffenbeleidsplan in ontwikkeling. De keuze voor een inwonersberaad over afval en circulariteit leidt ertoe dat dit traject zal opschuiven tot na de afronding van het beraad.

Warmtevisie - *programma Openbare ruimte*

Mogelijke vraagstelling voor een inwonersberaad

"*In de Warmtevisie is van een aantal wijken nog geen concrete aardgasvrij-strategie beschreven. Wat hebben deze wijken nodig om zich voor te bereiden op een aardgasvrije toekomst en het laten ontstaan van inwonersinitiatieven?*"

Bestuurlijke relatie(s) en timing

- Het onderwerp van de warmtevisie voor een inwonersberaad sluit aan bij de in het coalitieakkoord genoemd *klimaatberaad.*
- Voor dit onderwerp is in december 2024 beleid vastgesteld in de Warmtevisie.

Financiën

Er zijn binnen het programma Openbare Ruimte gemeentelijke financiën beschikbaar voor de organisatie en uitvoering van een inwonersberaad in 2025. Hiervoor is €310.000,- gereserveerd.

Weging aan uitgangspunten voor een inwonersberaad in 2025

Algemene uitgangspunten	**Haalbaar**	**Toelichting**
Selectie van inwoners: een goede afspiegeling van de Nijmeegse samenleving	✓	-
Informatie van onafhankelijk deskundigen en betrekken belangenorganisaties	✓	-
Het gaat om de dialoog en niet om het debat	✓	-
Aanvulling op de representatieve democratie: dus geen vervanging	✓	-
Mandaat gemeente bepaalt de kaders en volgt het advies op tenzij er zwaarwegende redenen om dat niet te doen	✓	-
Zeer intensieve vorm van burgerparticipatie	✗	Stadsbreed beraad is niet haalbaar. Zie *kanttekeningen.*
Doorlooptijd van een inwonersberaad is zo'n 6 maanden	✓	
Inhoudelijke uitgangspunten		
Goede vraagstelling		
Ambitieuze en open vraag	?	Open wel, ruimte voor ambitie beperkt. Zie *kanttekeningen.*
Brede interesse in de samenleving	✓	
Keuzes moeten gemaakt worden. Er is vooraf geen duidelijke of juiste keuze	✓	-
Nieuwe benaderingen kunnen ontstaan	✓	-
Gemeente geeft mandaat aan het inwonersberaad	✓	-
Het gaat om prioritering van belangen en dilemma's	✓	-
Afweging van belangen en dilemma's: het gaat niet om het beste idee	✓	-
Voorwaarden stellen waaronder iets acceptabel is	✓	-
Afweging kunnen maken over eerlijk of rechtvaardig	✓	-
Mandaat en opvolging		
Adviezen inwonersberaad zijn nooit bindend: mag niet op grond van de wet	✓	-
Gemeente geeft vooraf duidelijkheid over de opvolging van de adviezen: mandaat	✓	-

Kanttekeningen

Recent zijn keuzes gemaakt met betrekking tot de warmtetransitie. Een *stadsbreed* gesprek dit jaar over voorwaarden om over te gaan op duurzame warmte is dus niet mogelijk.

In de warmtevisie is een besluit genomen dat de komende 10 jaar gefocust wordt op de wijken waar stadswarmte als aanwezig of onderwerp van onderzoek is. De overige wijken, waar een inwonersberaad mogelijk over kan gaan, vallen buiten deze prioritering. Mogelijke adviezen uit het inwonersberaad kunnen – zonder herprioritering – dus niet worden opgevolgd.

Woonzorgvisie - *programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg*

Mogelijke vraagstelling voor een inwonersberaad

"Hoe kunnen we inwoners ondersteunen om meer onderlinge hulp te organiseren in Nijmegen waarmee we zorgen dat mensen in 2040 nog op een goede manier (thuis) kunnen blijven wonen en de ondersteuning en zorg krijgen die ze nodig hebben?"

Bestuurlijke relatie(s) en timing

- In december 2024 is een visie op Wonen en Zorg vastgesteld;
- Bij de vastgestelde woonzorgvisie is een uitvoeringsagenda vastgesteld waarin acties zijn beschreven voor periode 2025-2030 om doelen beschreven in de te behalen.
- Ook is (bij de visie) de motie "'*Laat de inwoners van Nijmegen meepraten over de zorg van morgen'* aangenomen.

Financiën

In het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg ontbreken de financiële middelen (à €310.000,-) voor het organiseren en uitvoeren van een inwonersberaad. De gereserveerde middelen voor een inwonersberaad in het programma Openbare ruimte kunnen middels een begrotingswijziging, worden ingezet.

Weging aan uitgangspunten voor een inwonersberaad in 2025

Algemene uitgangspunten	**Haalbaar**	**Toelichting**
Selectie van inwoners: een goede afspiegeling van de Nijmeegse samenleving	✓	-
Informatie van onafhankelijk deskundigen en betrekken belangenorganisaties	✓	-
Het gaat om de dialoog en niet om het debat	✓	-
Aanvulling op de representatieve democratie: dus geen vervanging	✓	-
Mandaat gemeente bepaalt de kaders en volgt het advies op tenzij er zwaarwegende redenen om dat niet te doen	✓	-
Zeer intensieve vorm van burgerparticipatie	✓	-
Doorlooptijd van een inwonersberaad is zo'n 6 maanden	✓	-
Inhoudelijke uitgangspunten		
Goede vraagstelling		
Ambitieuze en open vraag	?	Zie *kanttekeningen*

Brede interesse in de samenleving	✓	-
Keuzes moeten gemaakt worden. Er is vooraf geen duidelijke of juiste keuze	✓	-
Nieuwe benaderingen kunnen ontstaan	?	Zie *kanttekeningen*
Gemeente geeft mandaat aan het inwonersberaad	✓	-
Het gaat om prioritering van belangen en dilemma's	✓	-
Afweging van belangen en dilemma's: het gaat niet om het beste idee	✓	-
Voorwaarden stellen waaronder iets acceptabel is	✓	-
Afweging kunnen maken over eerlijk of rechtvaardig	✓	-
Mandaat en opvolging		
Adviezen inwonersberaad zijn nooit bindend: mag niet op grond van de wet	✓	-
Gemeente geeft vooraf duidelijkheid over de opvolging van de adviezen: mandaat	✓	-

Kanttekeningen

Het uitvoeren van een inwonersberaad op dit thema in 2025 volgt kort op het participatie proces van de woonzorgvisie dat in 2023 en 2024 is doorlopen. Een geschikt moment om bewoners te betrekken via een inwonersberaad zou eind 2026 of begin 2027 zijn, wanneer de eerste contouren van de woonzorgvisie zijn uitgevoerd en uitgedragen (bijvoorbeeld via een bewustwordingscampagne). Een inwonersberaad in 2025 over dit thema zal waarschijnlijk onvoldoende nieuwe inzichten opleveren.